

Turvapaikanhakijoiden vastaanottotoiminta Vantaalla

VD/7659/00.04.00/2015

KJ/JTS/MP/MP/LL

Suomen valtio on kansainvälisten sopimusten mukaisesti sitoutunut ottamaan vastaan kansainvälistä suojelua Suomesta hakevia. Maahanmuuttoon liittyvä vastaanotto tarkoittaa pakolaisten, turvapaikanhakijoiden ja tilapäistä suojaa saavien vastaanottoa. Laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta (746/2011) säätelee toimintaa.

Suomeen tulneiden turvapaikanhakijoiden määrä on kasvanut kuluvana vuonna nopeasti. Maahanmuuttovirasto vastaa vastaanoton ohjauksesta, suunnittelusta ja valvonnasta sekä maksaa vastaanottokustannukset. Maahanmuuttovirasto valmistelee uusien vastaanottokeskusten ja tilapäismajoituksen järjestämistä turvapaikanhakijoille. Tavoitteena on saada lisää paikkoja nopeasti käyttöön ruuhkautumisen vuoksi.

Turvapaikanhakijoiden vastaanottamista ja majoittamista varten on olemassa vastaanottokeskusverkosto, jota ylläpitävät valtio, kunnat ja Suomen Punainen Risti. Vastaanottokeskuksessa turvapaikanhakijalle järjestetään peruspalvelut turvapaikkahakemuksen käsittelyn ajaksi. Vastaanottopalvelut järjestää se vastaanottokeskus, jonka asiakkaaksi kansainvälistä suojelua hakeva tai tilapäistä suojelua saava rekisteröidään. Vastaanottopalveluihin kuuluvat em. lain mukaisina majoitus, vastaanotto- ja käyttöraha, sosiaalipalvelut, terveydenhuoltopalvelut, tulkki- ja käännöspalvelut sekä työ- ja opintotoiminta. Vastaanottopalveluina voidaan järjestää myös ateriat. Ilman huoltajaa oleville lapsille tarkoitetuissa ryhmäkodeissa ja tukiasuntoloissa voidaan järjestää täysi ylläpito.

Pääkaupunkiseudulla vastaanottokeskuksia on Helsingissä. Maahanmuuttovirastolla ja Helsingin kaupungilla on sopimus 446 turvapaikanhakijan osalta. Nyt määrä on ylittynyt. Vastaanottokeskukset ovat ruuhkautuneet. Helsinki on lähestynyt mm. Vantaan kaupunkia esittäen, että myös Vantaalle voitaisiin saada vastaanottoa tai tilapäismajoitusta turvapaikanhakijoille. Espoon kaupunki järjestää ilman huoltajaa olevien lasten majoitusta ryhmäkodissa.

Toimenpiteet Vantaalla

Vantaalla ei ole sopimusta turvapaikanhakijoiden vastaanoton järjestämisestä maahanmuuttoviraston kanssa. Sen sijaan Vantaan kaupungilla ja ELY-keskuksella on sopimus järjestelykeskuksen perustamisesta (mainitun lain 12 §). Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa, mitä kuntia järjestelykeskuksen perustamisvelvollisuus koskee.

Maahanmuuttovirasto on pyytänyt neuvottelussa 2.9.2015, että Vantaan kaupunki ryhtyisi yhteistyössä maahanmuuttoviraston ja toiminnasta vastaavan tahon kanssa selvittämään, löytyykö Vantaan kaupungin omistamia tai ylläpitämiä tiloja, joissa turvapaikanhakijoiden vastaanottotoimintaa voitaisiin toteuttaa.

Vantaalla on tähän mennessä alustavasti selvitetty asiaa kaupungin hallinnassa olevien tilojen osalta nyt ja tulevaisuudessa.

Maahanmuuttoviraston kanssa käydyn neuvottelun perusteella ehdotetaan, että Vantaan kaupunki suhtautuu myönteisesti turvapaikan hakijoiden vastaanottotoimintaan alueellaan ja että kaupunki avustaa maahanmuuttovirastoa tilojen hankinnassa ja toiminnan järjestämisessä.

Esityksen taustamateriaalina on käytetty lakia kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta sekä [maahanmuuttoviraston](#) materiaaleja.

Kaupunginhallitus 7.9.2015 § 9

Kaupunginjohtaja vs:n esitys:

Päätetään että Vantaan kaupunki

- a) suhtautuu myönteisesti turvapaikan hakijoiden vastaanottotoiminnan järjestämiseen Vantaan alueella ja,
b) avustaa maahanmuuttovirastoa tilojen hankinnassa ja toiminnan järjestämisessä.

Käsittely:

Kaupunginhallituksen jäsen Niilo Kärki esitti kaupunginhallituksen päätökseksi seuraavaa:

Päätetään että Vantaan kaupunki

- a) pitää taloudellisesti hyvin perusteltuna toteuttaa vastaanottokeskukset niissä kunnissa, joissa toimintaan on runsaasti edullisia ja tarkoitukseen soveltuvia tiloja ja toteaa, että
b) oikeudenmukaisuuden kannalta huomioitavaa on myös se, että kokonaisuudessaan vieraskielisten määrä niin Vantaalla kuin koko pääkaupunkiseudulla on huomattavasti korkeampi kuin muualla Suomessa, ja näillä perustein
c) suhtautuu kielteisesti turvapaikanhakijoiden vastaanottotoiminnan järjestämiseen Vantaan alueella.

Kaupunginhallituksen jäsen Arja Niemelä kannatti Kärjen esitystä.

Puheenjohtaja totesi asiasta jouduttavan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: He, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat Kärjen esitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 14 jaa-ääntä (Pirkko Kotila, Taisto Mäntynen, Jouko Suvensalmi, Sinikka Näätsaari, Susanna Bruun, Pirkko Letto, Tapani Mäkinen, Lauri Kaira, Anitta Orpana, Paula Lehmuskallio, Patrik Karlsson, Hannu Kokko, Sirpa Pajunen, Riitta Ryhänen) ja 3 ei-ääntä (Niilo Kärki, Arja Niemelä ja Pietari Jääskeläinen).

Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin kaupunginjohtaja vs.:n esitys.

Pöytäkirja tarkastettiin ja hyväksyttiin tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Perussuomalainen kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

”Verovarojen käytön tulee olla suunnitelmallista ja vastuullista. Vantaan kaupunkina pitää edistää vastuullista ja tuloksellista verovarojen käyttöä huomioiden sen, että myös valtion rahoittamat toiminnot tulevat joka tapauksessa kaikkien veronmaksajien – myös vantaalaisten – maksettavaksi. Tällöin tähän toimintoon käytetty raha on jostain muualta pois. Vantaan kaupungin kannalta täysin ilmaista ratkaisua ei ole.

Vastuullisuutta on huomioida se tosi asia, että vastaanottokeskukset on taloudellisesti järkevintä toteuttaa pääkaupunkiseudun ulkopuolella missä toimintaan on runsaasti tyhjiä käyttökustannuksiltaan edullisia ja tarkoituksenmukaisia tiloja. Näin ei osaltaan enempää vaikeuteta nykyistä Vantaan ja koko pääkaupunkiseudun asuntotilannetta, sillä on huomioitava, että päätöksen jälkeen suuri osa turvapaikanhakijoista jää tai tulee pääkaupunkiseudulle.

Vantaa ottaa vuosittain vastaan suunnittelematonta oleskeluluvan saaneiden omaehtoista muuttoa, joka automaattisesti lisää kaupungin kustannuksia ja on osatekijä segregaatiokehityksessä. Tästä syystä olemme aiemmin katsoneet, että emme myönnä kuntapaikkoja, sillä resursseja Vantaan vaikeassa taloustilanteessa ei ole. Oikeudenmukaisuuden kannalta huomioitavaa on myös se, että kokonaisuudessaan vieraskielisten määrä niin Vantaalla kuin koko pääkaupunkiseudulla on huomattavasti korkeampi kuin muualla Suomessa. On siis selvää, että me olemme tähänkin saakka kantaneet vastuuta, ja kannamme edelleen vaikei vastaanottokeskusta Vantaalle tule.”

Täytäntöönpano: Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan apulaiskaupunginjohtaja Jukka T. Salminen, puh. 09 8392 2800, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi